

commissie voor de milieu - effectrapportage

**Toetsingsadvies over het milieueffectrapport
Herinrichting Haren**

1 juli 1997

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport
Herinrichting Haren

1 juli 1997

ISBN 90-421-0211-X
Utrecht, Commissie voor de milieu-effectrapportage.

commissie voor de milieueffectrapportage

Aan het college van Gedeputeerde Staten
van Groningen
Postbus 610
9700 AP GRONINGEN

uw kenmerk

uw brief

ons kenmerk

U475-97/Vn/ab/542-67

onderwerp

Toetsingsadvies over Herinrichting Haren

doorkiesnr.

(030) 234 76 50

Utrecht,

1 juli 1997

Bij brief van 25 februari 1997 stelde de Landinrichtingscommissie, namens uw college, de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid een toetsingsadvies uit te brengen over het milieueffectrapport (MER) ten behoeve van de besluitvorming over Herinrichting Haren.

Overeenkomstig artikel 7.26 van de Wet milieubeheer (Wm) bied ik u hierbij het advies van de Commissie aan.

De Commissie hoopt met haar advies een constructieve bijdrage te leveren aan de besluitvorming. Zij zal gaarne vernemen hoe u gebruik maakt van haar aanbevelingen.

ir. P. Van Duursen
voorzitter van de werkgroep m.e.r.
Herinrichting Haren

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport Herinrichting Haren

Advies op grond van artikel 7.26 van de Wet milieubeheer over het milieueffectrapport over Herinrichting Haren,

uitgebracht aan Gedeputeerde Staten van Groningen door de Commissie voor de milieueffectrapportage; namens deze,

de werkgroep m.e.r. Herinrichting Haren

de secretaris

drs. A.L. Vernooij

de voorzitter

ir. P. van Duursen

Utrecht, 1 juli 1997

INHOUDSOPGAVE

	Pagina
1. Inleiding	1
2. Oordeel over het MER	2
2.1 Algemeen	2
2.2 Toelichting op het oordeel	2
3. Aanbevelingen voor de verdere plan- en besluitvorming	3

Bijlagen

1. Brief van het bevoegd gezag d.d. 25 februari 1997, waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen
2. Kennisgeving in Staatscourant nr. 40 d.d. 26 februari 1997
3. Projectgegevens
4. Lijst van inspraakreacties en adviezen

1.

INLEIDING

In het gebied Haren bestaat het voornemen tot het uitvoeren van een landinrichtingsproject. Het project heeft betrekking op een gebied van circa 3.900 ha groot. Omdat het gebied naast een agrarische functie tevens een belangrijke niet-agrarische functie vervult, is gekozen voor het instrument herinrichting.

Voor de besluitvorming over het landinrichtingsplan dient een MER te worden opgesteld. De m.e.r.-procedure voor het landinrichtingsproject is formeel gekoppeld aan de besluitvorming over het ontwerp-plan voor het gebied. In het ontwerp-plan wordt het landinrichtingsplan in detail beschreven en is een keuze tussen alternatieve plannen niet meer aan de orde. Om het wezenlijke element van m.e.r., het beschrijven van alternatieven met hun milieugevolgen, tot zijn recht te kunnen laten komen, is er voor gekozen het MER te koppelen aan het voorontwerpplan. In deze fase staat namelijk de keuze tussen planalternatieven centraal.

Het college van Gedeputeerde Staten van Groningen treedt in deze procedure op als bevoegd gezag.

Bij brief van 25 februari 1997 (bijlage 1) is de Commissie door het bevoegd gezag verzocht advies uit te brengen over de inhoud van het MER. Het MER is als integraal onderdeel van het voor-ontwerpplan met ingang van 26 februari 1997 ter inzage gelegd (bijlage 2).

De Commissie heeft beoordeeld of het MER voldoende informatie bevat om de besluiten te nemen en daarbij op grond van artikel 7.26 van de Wm getoetst:

- aan de richtlijnen voor het MER¹], zoals vastgesteld op 14 december 1993 door Gedeputeerde Staten van Groningen;
- op eventuele onjuistheden²];
- aan de wettelijke regels voor de inhoud van een MER³].

Deze beoordeling is uitgevoerd door een werkgroep van de Commissie. De samenstelling van de werkgroep is vermeld in bijlage 3.

Conform artikel 7.26 tweede lid (Wm) heeft de Commissie via het bevoegd gezag de inspraakreacties op het MER ontvangen (zie bijlage 4). Voorzover deze betrekking hebben op de milieu-aspecten en voorzover relevant geacht, wordt in voetnoten naar deze inspraakreacties verwezen.

Hoofdstuk 2 van dit advies bevat het oordeel van de Commissie over het MER. In hoofdstuk 3 geeft de Commissie opmerkingen over het MER met aanbevelingen/conclusies die in het vervolg van de plan- en besluitvorming betrokken kunnen worden.

1 Wm, artikel 7.23, lid 2.

2 Wm, artikel 7.23, lid 2.

3 Wm, artikel 7.10.

2. OORDEEL OVER HET MER

2.1 Algemeen

De Commissie is van mening dat het VOP/MER **voldoende informatie** bevat om het milieubelang een volwaardige rol te laten spelen bij de besluitvorming over de herinrichting in het gebied Haren.

2.2 Toelichting op het oordeel

Algemeen

Het VOP/MER is een goed leesbaar en goed geïllustreerd document en bevat een goede samenvatting. De basisplankaart geeft een goed beeld van het gebied en de inrichtingsmogelijkheden. De mate van detail waarin de maatregelen zijn beschreven is voldoende voor dit stadium van planvorming; wel maakt de globale aanduiding van de bestaande LNC-waarden⁴ het moeilijk om de milieu-effecten van de alternatieven te beoordelen. Gemist worden in dit opzicht kaarten waarop meer in detail een karakterisering van de openheid wordt gegeven en een meer gedetailleerde kaart met waardevolle cultuurhistorische elementen en patronen. In algemene zin is weinig informatie verschaft over de cultuurhistorische waarden van het plangebied.

De beoordelingscriteria, die zijn afgeleid van de doelen, zijn in het VOP/MER weinig uitgewerkt voor met name het landschappelijk en cultuurhistorische aspect. Onduidelijk is op welke wijze de scores voor deze aspecten tot stand zijn gekomen. Bij de gehanteerde systematiek acht de Commissie ook een (kwantitatieve) beschrijving van de aard en omvang van de effecten van belang; deze is voor genoemde aspecten vrij globaal en weinig inzichtelijk. Daarbij merkt de Commissie op dat de alternatieven onderling ook weinig verschillend zijn; van belang zijn vooral de verschillen tussen de hydrologische situatie in beide alternatieven.

Het hydrologisch onderzoek Haren is een goed verzorgd en helder achtergrond-document en toont de gevolgde werkwijze aan, aangevuld met relevante basisgegevens. De conclusies van dit achtergronddocument zijn goed en correct weergegeven in het VOP/MER.

Inhoud van de alternatieven

Het MER stelt dat de ruimte voor alternatieven beperkt is, omdat het landinrichtingsplan moet voldoen aan de *Gebiedsvisie Haren* (MER pagina 24 e.v.). De Commissie merkt hierbij op dat deze visie sterk is gericht op de relatie landbouw en natuur. Waar de visie aandacht besteedt aan het gehele plangebied, richt de aandacht zich in het MER in belangrijke mate op de beekdalen. Weinig aandacht is besteed aan ontwikkelingen op de Hondsrug ten gevolge van de nabije ligging van de stad Groningen (zoals toenemende recreatiedruk,

4 LNC-waarden = landschappelijke, natuur- en cultuurhistorische waarden.

functieveranderingen van agrarische bedrijven, uitbreiding van kwekerijen e.d.). In hoofdstuk 3 van dit advies wordt hier nader op ingegaan.

In dit verband constateert de Commissie ook dat de doelen voor de hogere gebiedsdelen minder zijn uitgewerkt dan voor de beekdalen; voor de beekdalen zijn de doelen daarbij sterk gericht op het aspect natuur en minder op de aspecten landschap en cultuurhistorie.

In hoofdstuk drie doet de Commissie aanbevelingen voor de verdere planvorming. Deze opmerkingen nemen niet weg dat het oordeel van de Commissie over het VOP/MER positief is.

3. AANBEVELINGEN VOOR DE VERDERE PLAN- EN BESLUITVORMING

Betrekken in planvorming van verstedelijkingsaspecten

In het VOP/MER ligt sterk de nadruk op planvorming vanuit de optiek van mogelijke tegenstellingen dan wel synergie tussen 'landbouw' en 'natuur'. Daarmee wordt voorbij gegaan aan de ligging van het gebied in de stedelijke invloedssfeer van Groningen en Haren. Het oostelijke deel van het gebied is gelegen in de 'oksel' van twee hoofdassen van verstedelijking; het centrale deel van het gebied is gelegen op één van die assen. De stedelijke invloedssfeer bepaalt mede de mogelijkheden/onmogelijkheden voor de gebiedsfuncties (modaliteiten agrarische productie, recreatie, natuur(beleving) en wonen). Doordat in het VOP/MER het gebied los van deze stedelijke context wordt beschouwd, wordt de stedelijke dynamiek ook bij het zoeken naar oplossingen in belangrijke mate genegeerd. Vanuit een analyse van de verstedelijking kan mogelijk een nieuw licht worden geworpen op de ontwikkeling van een geïsoleerd gelegen, hoogproductieve landbouw op 1100 ha, juist in gebiedsdelen die het meest direct grenzen aan de (sub)urbane woongebieden. Nader inzicht is wenselijk in hoeverre in deze gebieden, als deel van de autonome dan wel de gewenste ontwikkeling, de landbouw door de verstedelijking wordt beïnvloed. Te denken valt daarbij aan het ontstaan van nevenbedrijvigheid, recreatiebedrijvigheid, semi-agrarisch wonen en dergelijke. Gemist wordt in dit verband ook een visie op de huidige en toekomstige recreatieve functie van het gebied.

■ De Commissie adviseert om in het ontwerp-herinrichtingsplan meer aandacht te besteden aan de wijze waarop genoemde verstedelijkingsvraagstukken in het plan kunnen worden geïntegreerd⁵.

In hoofdstuk twee van dit advies is reeds geconstateerd dat relatief weinig aandacht is besteed aan droge gebiedsdelen (gelegen op de Hondsrug). Onduidelijk is wat de doelen zijn voor de essen op de Hondsrug en voor de aanleg van bos en beplantingen en de eventuele uitbreiding van boomteelt op de hogere gebiedsdelen⁶. Mede vanuit het perspectief van het vervullen van 'stedelijke' functies vormt het versterken van het landschappelijke karakter van de flanken van de Hondsrug een aandachtspunt voor de verdere planvorming. Daarbij

5 Zie ook bijlage 4, inspraakreactie nr. 8.

6 Zie ook bijlage 4, inspraakreacties nrs. 5 en 8.

dient ook de mogelijkheid te worden betrokken om een visuele en ecologische overgang te creëren vanaf de Hondsrug naar het beekdal⁷].

■ De Commissie adviseert om in het ontwerp-herinrichtingsplan concretere doelen te formuleren voor landbouw (met name boomteelt), landschap en natuur op de droge gebiedsdelen (Hondsrug). Daarbij kunnen ook maatregelen worden uitgewerkt ter bevordering van de visuele en functionele verknoping van de randen van Glimmen, Haren en Groningen met de aanliggende agrarische gronden.

Noordelijk plangebied

De effecten van aanleg van de zuidelijke Ringweg rondom Groningen zijn nog niet aangegeven; dit meldt het VOP/MER ook. Uitvoering van de aanleg is goed denkbaar binnen de termijn van uitvoering van de herinrichting. Vraag is welke type landbouw in die situatie het meest wenselijk zou zijn voor de aldus ontstane 'landbouwenclave' tussen de ringweg en Groningen.

■ De Commissie adviseert om bij de verdere planvorming aandacht te besteden aan de gevolgen van aanleg van de zuidelijke Ringweg voor het (landbouwkundig) functioneren van het noordelijke plangebied.

Natuurdoelen

De natuurdoelen zijn sterk gericht op de beekdalen (125 ha kwelmoerashooiland en 375 ha nat schraalland). Vastgesteld wordt dat in beide alternatieven de gestelde doelen bij lange na niet worden gehaald; beide alternatieven leveren veel natte terreinen op met een onzekere natuurkwaliteit. Ook het VOP/MER geeft deze onzekerheid aan⁸].

■ De Commissie adviseert om bij de verdere planvorming nader in te gaan op mogelijkheden van kleinschalige waterhuishoudkundige maatregelen om de kwel in de wortelzone, en in het verlengde daarvan, de gestelde natuurdoelen beter te bereiken. Hierbij kan gedacht worden aan het partieel afgraven van het maaiveld, ondiepe ontwatering, begreppeling etc.

Cultureel erfgoed

In hoofdstuk twee is reeds geconstateerd dat in het VOP/MER relatief weinig aandacht is besteed aan het cultureel erfgoed in het plangebied⁹]. Onderbelicht is gebleven de mogelijk problematische relatie tussen het behoud van het bodemarchief en de gewenste natuurontwikkeling. In het VOP/MER is aangegeven dat uit oogpunt van natuurontwikkeling mogelijk 20 ha oppervlakkig zal worden ontgrond. Geen aandacht is besteed aan mogelijke archeologische sporen die daarbij verloren kunnen gaan¹⁰].

■ De Commissie adviseert bij het uitwerken van plannen voor afgraving van de bovengrond aan te geven op welke wijze aantasting van archeologische waarden wordt

7 Zie ook inspraakreactie nr. 1 (bijlage 4), waarin wordt voorgesteld om een zichtlijn te creëren vanaf de Hondsrug vanaf de Appelbergen naar het beekdal.

8 Zie ook inspraakreactie nr. 25 (bijlage 40, waarin de WAPROG voorstelt, om gegeven de onzekerheid over mogelijkheden van regeneratie van kwelafhankelijke natuur, de beslissing over het afgraven van bovengrond uit te stellen. Zie verder inspraakreactie nr. 27, waarin het belang wordt aangegeven van een afweging van de eventuele afgraving in de toekomst op basis van de dan aanwezige (hydrologische) inzichten.

9 Zie met name inspraakreactie nr. 17, waarin de Rijksdienst voor de Monumentenzorg wijst op de grote cultuurhistorische waarde van het landschap en het bebouwingspatroon op de Hondsrug.

10 Zie ook inspraakreactie nr. 13 (bijlage 4).

voorkomen, dan wel wordt zorggedragen voor tijdige archeologische inventarisatie en onderzoek.

Fasering gekoppeld aan vermindering grondwaterwinning

Het ligt in de bedoeling de bestaande grondwateronttrekking te verminderen van 18 naar 4 miljoen ton/jaar. Deze reductie is van direct belang voor het hydrologisch systeem van het plangebied en daarmee voor de in de beekdalen gewenste vernatting (natte natuur).

■ De Commissie adviseert om bij de verdere planvoorbereiding aandacht te besteden aan afstemming tussen het tijdpad van vermindering van de grondwaterwinning en de uitvoering van maatregelen voor vernatting in de beekdalen.

Verlanden van sloten

Voor de vernatting van natuurgebieden worden in het scheidingsalternatief vooral technische maatregelen voorgesteld en in het verwevingsalternatief vooral beheermaatregelen (verlanding van sloten). Gekozen wordt voor het uitvoeren van het scheidingsalternatief.

■ De Commissie adviseert om bij de verdere planvorming de mogelijkheden te onderzoeken van een combinatie van beide planvarianten; natuurwinst kan mogelijk bereikt worden in een oplossing waarbij een deel van de sloten kan verlanden, maar waarbij door het openhouden van enkele sloten de mogelijkheid van het inlaten (reguleren) van water mogelijk blijft¹¹].

In het VOP/MER wordt weinig aandacht besteed aan de landschappelijke effecten van de vernatting in de beekdalen met verlanding van sloten (met eventuele boomopslag).

■ De Commissie adviseert om in het ontwerp-plan de huidige landschappelijke karakteristiek van de beekdalen en de waardebepalende aspecten expliciet te benoemen. Verder dient te worden aangegeven op welke wijze in het plan voor de beekdalen een afweging is gemaakt tussen, dan wel een integratie is bereikt van het behoud van de landschappelijke waarden en de ontwikkeling van natuurwaarden.

11 Zie ook inspraakreactie nr. 1 (Bijlage 4).

BIJLAGEN

bij het toetsingsadvies over het
milieueffectrapport
Herinrichting Haren

(bijlagen 1 t/m 4)

BIJLAGE 1

**Brief van het bevoegd gezag d.d. 25 februari 1997 waarin de Commissie
in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen**

LANDINRICHTINGSCOMMISSIE	
 Commissie voor de milieu-effectrapportage	
ingekomen : 26-02-1997	
nummer : 262-97	
dossier : 542-36 77/38(10x) 39(10x)	
kopie naar : Vn / 5.1 P. 1315/96	
Aan de Commissie MER A. van Schenckestraat 800 3511 ML UTRECHT	

Project: "Haren"
 Secretariaat: Engelse Kamp 6
 9722 AX GRONINGEN
 Telefoon: 050-5207340/5207342
 Fax: 050-5270183

Uw brief van
 Uw kenmerk
 Onderwerp

Datum
 Ons kenmerk
 Bijlagen(n)

Aanbieding VOP/MER Haren

25 februari 1997
 H 9766/dRuijter
 div.

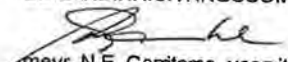
Namens de Landinrichtingscommissie voor de herinrichting Haren hebben wij het genoegen uw commissie een exemplaar van het voorontwerp landinrichtingsplan/milieu-effectrapport aan te bieden. In dit landinrichtingsplan zijn inrichtingsvoorstellen opgenomen om de situatie voor landbouw, natuur, milieu, landschap en recreatie in "Haren" te verbeteren. Deze voorstellen zijn globaal uitgewerkt. Tevens zijn de milieu-effecten van de voorstellen beschreven. Er is een beknopte uitgave van het plan gemaakt. Deze is bijgevoegd.

Gedeputeerde Staten van Groningen hebben aangegeven dat zij van mening zijn dat het MER aanvaardbaar is. Daarbij hebben Gedeputeerde Staten tevens de publicatie van en de inspraak op het MER aan onze commissie gedelegeerd. Een kopie van de betreffende brief is hierbij gevoegd.

Het voorontwerp-landinrichtingsplan/milieu-effectrapport wordt op 26 februari gepubliceerd. De inspraakperiode loopt van 26 februari tot en met 30 mei 1997.

Wij hopen u hiermee voldoende ingelicht te hebben. Mocht u nog vragen hebben dan kunt u contact opnemen met ons secretariaat.

DE LANDINRICHTINGSCOMMISSIE HAREN,

 mev. N.E. Gerritsma, voorzitter

G.J. van den Berg, secretaris

Verzoeke bij beantwoording ons kenmerk en dagtekening te vermelden en slechts één onderwerp per brief te behandelen.

BIJLAGE 2

Kennisgeving van de toetsingsprocedure in Staatscourant nr. 40 d.d. 26 februari 1997

HERINRICHTING HAREN

start inspraak Voorontwerpplan/
milieu-effectrapport

De Landinrichtingscommissie voor de herinrichting "Haren" maakt mede namens Gedeputeerde Staten van Groningen (op grond van artikel 77.2 van de Landinrichtingswet en artikel 7.30 en 7.31 van de Wet Milieubeheer) het volgende bekend. Voor het buitengebied van de gemeente Haren en kleine gedeelten van de gemeenten Groningen en Hoogezand zijn plannen opgesteld om de situatie voor landbouw, natuur en milieu, landschap en recreatie te verbeteren. Daarbij is een milieu-effectrapportage uitgevoerd. De plannen worden in combinatie met de milieu-effectrapportage woensdag 26 februari gepubliceerd en in de inspraak gebracht. De inspraakperiode eindigt 30 mei 1997.

Een brochure over het plan wordt donderdag 27 februari in het buitengebied van Haren huis-aan-huis verspreid. De brochures zijn ook verkrijgbaar in de bibliotheek en het gemeentehuis van Haren en de dorpshuizen in Haren, Glimmen, Onnen en Noordlaren. Het rapport kunt u inzien op de volgende adressen:

- Gemeentehuis Haren, Raadhuisplein 10, Haren
- Bibliotheek Haren, Raadhuisplein 11, Haren
- Dienst Landinrichting en Beheer Landbouwgronden, Engelse Kamp 6, Groningen
- Provinciehuis Groningen, Martinikerkhof 12, Groningen

Het rapport is zolang de voorraad strekt, verkrijgbaar bij de receptie van het gemeentehuis van Haren en het secretariaat van de Landinrichtingscommissie.

Tijdens de voorlichtingsavonden zal de Landinrichtingscommissie de plannen voor het gebied toelichten en vragen beantwoorden. Om tot een uitvoeringsgericht plan te kunnen komen wil de Landinrichtingscommissie graag de mening en de ideeën van mensen uit het gebied horen. Voor dat doel worden een aantal inspraakbijeenkomsten gehouden. Deze inspraakbijeenkomsten gelden als hoorzitting in het kader van de milieu-effectrapportage.

U bent van harte welkom op de volgende avonden:

Voorlichtingsbijeenkomsten, aanvang 20.00 uur:

- maandag 10 maart Gorechthuis, Hortuslaan 1, Haren
- dinsdag 11 maart De Tiehof, Bakkerweg 4, Onnen
- dinsdag 18 maart De Hoeksteen, Lageweg 45, Noordlaren

Inspraakbijeenkomsten, aanvang 20.00 uur:

- dinsdag 1 april Gorechthuis, Hortuslaan 1, Haren, voor Haren-Noord
- woensdag 2 april De Hoeksteen, Lageweg 45, Noordlaren, voor Noordlaren e.o.
- dinsdag 8 april De Hoeksteen, Lageweg 45, Noordlaren, voor het gebied Zuidlaarderweg, Zuidveld, Onner esch
- woensdag 9 april De Tiehof, Bakkerweg 4, Onnen, voor Glimmen e.o.
- donderdag 10 april Gorechthuis, Hortuslaan 1, Haren, voor Haren-West
- woensdag 16 april De Tiehof, Bakkerweg 4, Onnen, voor Onnen, Felland en Oosterhaar

Bent u verhinderd op de avond die in uw gebied wordt georganiseerd?
U bent uiteraard welkom op één van de andere bijeenkomsten.

Op 27 en 28 maart kunt u 's morgens persoonlijke zaken met de Landinrichtingscommissie bespreken in de Hoeksteen in Noordlaren. U kunt hiervoor een afspraak maken met het secretariaat.

Schriftelijke inspraakreacties kunt u tot en met 30 mei 1997 indienen bij het secretariaat van de Landinrichtingscommissie "Haren". Voor inlichtingen kunt u op hetzelfde adres terecht:

Secretariaat Landinrichtingscommissie "Haren", mede namens GS van Groningen
Postbus 30027
9700 RM Groningen
tel. 050 - 5207207

BIJLAGE 3

Projectgegevens

Initiatiefnemer: Landinrichtingscommissie Haren

Bevoegd gezag: college van Gedeputeerde Staten van Groningen

Besluit: Vaststelling van het landrichtingsplan

Categorie Besluit m.e.r.: 1994 9.2

Activiteit: De voorgenomen activiteit betreft de herinrichting van het gebied Haren, conform de aan het gebied toegekende ruimtelijke functies. In de Gebiedsvisie Haren zijn doelstellingen voor met name natuur en landbouw in grote lijnen ruimtelijk vastgelegd. Voor enkele gebiedsdelen, alsmede voor de overige gebiedsfuncties, dient de functietoedeling in het kader van de herinrichting nog te worden uitgewerkt. De herinrichting beslaat een oppervlakte van circa 3900 ha.

Procedurele gegevens:

kennisgeving startnotitie: 2 september 1993

richtlijnenadvies uitgebracht: 23 november 1993

richtlijnen vastgesteld: 14 december 1993

kennisgeving MER: 26 februari 1997

toetsingsadvies uitgebracht: 1 juli 1997

Bijzonderheden: De Commissie is van oordeel dat het voorontwerpplan/MER (VOP/MER) voldoende informatie bevat voor de besluitvorming. De Commissie constateert dat in het VOP/MER sterk de nadruk ligt op de (natuur in de) beekdalen. De Commissie adviseert om bij de verdere planvorming meer aandacht te besteden aan landschappelijke en cultuurhistorische aspecten, met name voor wat betreft de gebiedsdelen op de Hondsrug. Meer nadruk acht de Commissie ook wenselijk voor verstedelijkingsaspecten (nevenbedrijvigheid, recreatieve ontwikkelingen e.d.) in het plangebied.

Samenstelling van de werkgroep:

ir. H. Dijkstra

ir. P. van Duursen (voorzitter, toetsing)

G.W.F. Herngreen

ir. A.J.G. van der Maarel

ing. E.M. Mastenbroek (voorzitter, richtlijnen)

drs. B. Veltman

Secretaris van de werkgroep: drs. A.L. Vernooij.

BIJLAGE 4

Lijst van inspraakreacties en adviezen

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
1.	970226	- MFG - Milieufederatie Groningen	Groningen	970424
2.	970319	J. Kooistra	Glimmen	970424
3.	9703--	D.J. Bolt	Haren	970424
4.	970416	Recreatieschappen Drenthe	Assen	970424
5.	970416	Kwekerijen-Nurseries-Baumschulen, de Bonte Hoek	Glimmen	970424
6.	9705--	NLTO, afdeling Oostermoer "Noord"	NoordLaren	970610
7.	970527	H.A. Hoenderken	Noordlaren	970610
8.	970602	Burgemeester en Wethouders van gemeente Haren	Haren	970610
9.	970526	J.T. Bakker	Haren	970610
10.	970530	Gemeentelijk Waterbedrijf Groningen	Groningen	970610
11.	970527	L.T. Schenkel-Helder	Groningen	970610
12.	970528	Molenstichting Gorecht	Zuid-Laren	970610
13.	970527	Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek - ROB -	Amersfoort	970610
14.	970527	L. Spelde	Groningen	970610
15.	970527	Vereniging Wildbeheereenheid, zuid- laardermeer en omstreken	Haren	970610
16.	970225	Waterschap Hunze + Aa	Zuidlaren	970610
17.	970507	Rijksdienst voor de Monumentenzorg	Zeist	970610
18.	970514	Provincie Groningen, dienst ruimte en milieu, Platform Landelijk Gebied	Groningen	970610
19.	970516	I.L. Schenk en D. van der Kellen	Noordlaren	970610
20.	970522	Veefokbedrijf Hoving	Haren	970610
21.	970520	J. Arends	Eelde	970610
22.	970429	M.J. Venema	Zuidlaren	970610
23.	970522	N.V. Nederlandse Gasunie	Deventer	970610

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
24.	970522	G. Meeuwissen	Haren	970610
25.	970522	N.V. Waterleidingmaatschappij voor de provincie Groningen – WAPROG –	Groningen	970610
26.	970526	IVN Vereniging voor Natuur- en Mi- lieueducatie, afdeling Groningen / Haren	Groningen	970610
27.	970528	Stichting Het Groninger Landschap	Groningen	970610
28.	970401	Verslag inspraakavond in Haren	Haren	970424
29.	970402 970408	Verslag inspraakavond in Noordlaren idem	Noordlaren	970424
30.	970409 970416	Verslag inspraakavond in Onnen idem	Onnen	970424
31.	970529	Landschapsbeheer Groningen	Haren	970613